

Motto szkoły:

„Nie można zmusić ziarna do rozwoju i kiełkowania, można jedynie stworzyć warunki zezwalające na to, aby ziarno rozwinęło wszystkie tkwiące w nim możliwości”

Aktualizacja: rok 2021/22

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

IM. JÓZEFA WYBICKIEGO W CZERWONAKU

I. PODSTAWY PRAWNE:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. 2021 poz.1618)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. Poz.374)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018r., poz. 1457)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym Dz.U. 2020 poz. 1309
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. Poz. 356).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Dz.U. 2020 poz. 144
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. Poz. 1249).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych i innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. Poz. 875).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179 poz. 1485).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55)
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego Dz.U. 2020 poz. 685
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).

I. WPROWADZENIE

Program wychowawczo- profilaktyczny powstał po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców z uwzględnieniem podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku 2021/2022. Przedstawia w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczym, edukacyjnym, informacyjnym i profilaktycznym podejmowane w szkole i realizowane przez wszystkich nauczycieli przy współpracy z rodzicami uczniów. Został osadzony w tradycji szkoły i lokalnej społeczności, i uwzględnia zmiany w niej zachodzące. Obejmuje również wytyczne polityki oświatowej państwa uwzględniając jednocześnie definicję wychowania przedstawioną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Definicja wychowania wprowadzona przez Ministerstwo Edukacji Narodowej rozumiana jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocnione i uzupełnione przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Według prof. Zbigniewa Gasia „Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania”.

Pomimo, że wychowanie i profilaktyka są procesami odrębnymi, różniącymi się celem działań, to obydwa są ze sobą ściśle powiązane i posiadają pewien wspólny obszar.

II. PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU 2021/2022

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmocniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.

6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne

III. DIAGNOZA

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Czerwonaku jest placówką publiczną, ośmioklasową. Zmiany w strukturze społeczności lokalnej determinują strukturę środowiska szkolnego, w szczególności odzwierciedlają zróżnicowane pod wieloma względami środowiska rodzinne, z których pochodzą uczniowie. W obecnym roku szkolnym uczniowie uczęszczają do szkoły w systemie jednozmianowym w oddziałach od I do VIII. W szkole funkcjonuje świetlica, w której uczniowie mogą spędzić czas przed i po lekcjach, wykonując zadania domowe i spotykając się z rówieśnikami. Ze względu na pandemię COVID-19 wdrożyliśmy jako Szkoła szereg procedur, które mają zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczniom i pracownikom.

Kadrę naszej szkoły tworzy zespół wysoko wykwalifikowanych nauczycieli, kreatywnych, chętnych do współpracy z uczniami i rodzicami. Przez lata praktyki nasi nauczyciele wypracowali takie metody nauczania, które przynoszą najlepsze rezultaty. Promujemy szkołę w środowisku poprzez organizację imprez środowiskowych, konkursów oraz realizację wielu projektów edukacyjnych i działań profilaktycznych. Oferujemy naszym uczniom szkołę wyposażoną w liczne i nowoczesne pomoce dydaktyczne, służące ich pełnemu rozwojowi.

Program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, analizy sytuacji wychowawczej szkoły, diagnozy potrzeb środowiska szkolnego oraz aktualnej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka oraz czynników chroniących, dotyczących uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły, a także na podstawie konieczności wprowadzenia różnych obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 i bezpieczeństwa, które musimy zapewnić wszystkim uczniom i pracownikom szkoły oraz innym osobom wchodzącym do szkoły (rodzicom, osobom z różnych instytucji, prowadzącym zajęcia profilaktyczne itp.).

W analizie sytuacji wychowawczej szkoły zostały uwzględnione:

- sukcesy wychowawcze szkoły (statystyki szkolne, analiza przypadków indywidualnych);
- potrzeby uczniów i ich oczekiwania (na podstawie informacji uzyskanych przez wychowawców klas, informacji uzyskanych od samych uczniów);
- potrzeby rodziców;
- potrzeby rozwojowe nauczycieli.

Diagnozę potrzeb środowiska szkolnego oraz diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzono na podstawie :

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wnioski i wyniki z nadzoru pedagogicznego pełnionego przez dyrektora szkoły w roku szkolnym 2020/2021
- wniosków nauczycieli i wychowawców sformułowanych podczas posiedzenia analitycznego rady pedagogicznej na zakończenie roku szkolnego 2020/2021
- analizy dokumentacji (teczki indywidualne uczniów, dziennik pedagoga, psychologa, protokoły zespołów wychowawczych, analiza sytuacji wychowawczej klas, analiza frekwencji uczniów, protokoły rady pedagogicznej),
- obserwacji zachowania uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozalekcyjnych,
- rozmów indywidualnych z uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- dotychczasowych zajęć profilaktycznych i wychowawczych w klasach,
- ankiet dla uczniów w zakresie potrzeb oraz czynników ryzyka i czynników chroniących (przygotowanych przez Zespół ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej, przeprowadzanych w klasach IV-VIII),
- ankiet dla rodziców w zakresie potrzeb oraz czynników ryzyka i czynników chroniących (przygotowanych przez Zespół ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej),
- ankiet dla nauczycieli w zakresie czynników ryzyka i czynników chroniących (przygotowanych przez Zespół ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej).

Na podstawie w/w narzędzi diagnostycznych, określiliśmy następujące potrzeby środowiska szkolnego:

1. Kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się, rozwijanie wewnętrznej motywacji, budowanie poczucia własnej wartości i samooceny.
2. Rozpoznanie zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz możliwość ich rozwijania również podczas zajęć dodatkowych w szkole.
3. Organizowanie atrakcyjnych dla uczniów wydarzeń oraz konkursów na terenie szkoły.
4. Kształtowanie postaw odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie.
5. Zapobieganie uzależnieniom, ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Respektowanie norm społecznych i zasad obowiązujących w szkole.
7. Obejmowanie uczniów szeroko pojętą pomocą psychologiczno – pedagogiczną.
8. Budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych.
9. Kształtowanie postaw tolerancji i akceptacji dla drugiego człowieka.
10. Nauka rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy.
11. Zapewnienie uczniom szeroko rozumianego bezpieczeństwa.
12. Prowadzenie edukacji rodziców na temat trudności wychowawczych oraz aktualnych zagrożeń pojawiających się wśród dzieci i młodzieży, a także włączanie rodziców w życie szkoły i organizację różnych działań na jej terenie.
13. Współpraca z instytucjami pomocowymi, mająca na celu profilaktykę zagrożeń oraz szybkie reagowanie w sytuacjach trudnych i problemowych, zagrażających bezpieczeństwu dzieci i młodzieży.

14. Propagowanie zdrowego stylu życia i umiejętności dbania o swoje zdrowie.
15. Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa.

Czynniki chroniące:

1. Przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej.
2. Wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych).
3. Wykwalifikowana i kreatywna kadra, posiadająca własne zainteresowania i pasje, przekazująca je na zajęciach z uczniami.
4. Wysoka atrakcyjność organizowanych wydarzeń i zajęć dodatkowych na terenie szkoły, dostępność dla większości uczniów.
5. Interesujące dla uczniów i profesjonalne działania z zakresu szeroko pojętej profilaktyki, zapraszanie osób z różnych instytucji do prowadzenia takich działań.
6. Możliwość poszukania pomocy w trudnej sytuacji u kogoś dorosłego – wychowawcy, pedagoga/psychologa lub innego pracownika szkoły (wychowawcy oraz inni nauczyciele starają się być dostępni dla uczniów).
7. Warsztaty dotyczące umiejętności i różnych sposobów uczenia się.

Czynniki ryzyka:

1. Zaburzenia w obszarze zdrowia psychicznego uczniów, niska samoocena, pesymizm.
2. Zagrożenia płynące z szerokich zasobów internetowych i mediów.
3. Brak motywacji uczniów do nauki.
4. Trudne sytuacje rodzinne (rozwoły, kłótnie rodziców, spożywanie substancji psychoaktywnych, brak kontroli nad dzieckiem).
5. Duża dostępność substancji psychoaktywnych.
6. Stosowanie przemocy psychicznej i fizycznej w kontaktach rówieśniczych, używanie wulgaryzmów.
7. Brak tolerancji i szacunku do drugiego człowieka.

IV. WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Jednym z kluczowych zadań wychowawczych szkoły jest wprowadzanie uczniów w świat wartości. Wychowanie do wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie dziecka, a co za tym idzie umiar w stosowaniu tak swobody, jak i przymusu. Najogólniej mówiąc o „wychowaniu do wartości” mamy na myśli wychowanie do wartości postrzeganych i rozumianych jako pozytywne.

Wartość – to:

- rzeczy i sprawy ważne, cenne, pożądane,
- życiowe drogowskazy,
- standardy naszych myśli, postaw i zachowań, które mówią o tym, kim jesteśmy, jak żyjemy i jak traktujemy innych ludzi,
- kryteria naszych ocen, decyzji i wyborów.

W szkole uznaje się i dąży do nabywania przez uczniów poniższych wartości:

- patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywania wzorców postępowania, budowania relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia, a także współpracy, solidarności i altruizmu,
- wzmacniania poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- formowania u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
- rozwijania kompetencji takich, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- rozbudzania ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki,
- wyposażenia uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat,
- wspierania ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji,
- kształtowania postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość,
- ukazywania wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.

Program wychowawczo - profilaktyczny Naszej szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska, w którym funkcjonujemy. Treści i działania w nim zawarte uwzględniają zdiagnozowane potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby i oczekiwania ich rodziców, nauczycieli, priorytety wychowawcze z uwzględnieniem kierunków polityki oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej we współpracy ze środowiskiem lokalnym oraz sposoby ich realizacji.

V. MODEL ABSOLWENTA

Realizując założenia Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, dążymy do tego aby uczeń – Absolwent Naszej szkoły:

- posiadał własne zainteresowania, pasje,
- umiał dokonywać w życiu świadomych wyborów, odrzucił agresję i przemoc, będzie tolerancyjny, empatyczny, odpowiedzialny, świadomy konsekwencji swoich czynów i działań,
- był otwarty, twórczy, samodzielnie wykreuje swoją pozytywną przyszłość, poszukując możliwości dalszego rozwoju, poradzi sobie w różnych sytuacjach życiowych,
- był asertywny, uszanuje zdrowie i życie swoje i innych,
- potrafił stanąć w obronie drugiego człowieka, widząc jak dzieje mu się krzywda,
- umiał racjonalnie wykorzystać swój wolny czas i zadbać o swój właściwy rozwój psychiczny i fizyczny,
- żył w zgodzie z naturą i miał świadomość wpływu człowieka na środowisko naturalne, będzie cenił przyrodę jako niepowtarzalne dobro,
- szanował tradycję, cenił historię, kulturę i tradycje swojego narodu, pojęcia ojczyzny, honoru, godności będą dla niego niekwestionowanymi wartościami.

V. CELE OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Cel ogólny:

wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmocnienie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Wychowanie jest zadaniem zarówno rodziny jak i szkoły.

Cele szczegółowe wynikające z diagnozy zasobów i potrzeb:

1. Podjęcie działań reintegracyjnych i promujących zdrowie psychiczne skierowane do uczniów i rodziców oraz kadry pedagogicznej po powrocie do szkół i placówek po okresie kształcenia zdalnego.
2. Zapobieganie negatywnym skutkom obecności uczniów w świecie wirtualnym poprzez kształtowanie postaw odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie oraz promowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego, rozwijania pasji i zainteresowań.
3. Kształtowanie tolerancji, akceptacji i empatii dla różnych postaw, przekonań, cech fizycznych i osobowości. Kształtowanie postaw i wartości prospołecznych, wolontariackich, obywatelskich. Budowanie umiejętności rozpoznawania i panowania nad emocjami oraz rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy.
4. Kreowanie szacunku do zasobów przyrody, dbania o Nasze otoczenie.
5. Promowanie zdrowego stylu życia: zapobieganie uzależnieniom, organizowanie większej ilości zajęć w terenie oraz zajęć na powietrzu, organizacja zajęć z zakresu zdrowego odżywiania.
6. Tworzenie bezpiecznych warunków na terenie szkoły i w drodze do i ze szkoły, w tym poprzez respektowanie norm społecznych, przestrzeganie obostrzeń i zasad związanych z pandemią COVID-19.
7. Wzmacnianie samooceny uczniów oraz praca nad zwiększeniem motywacji do nauki poprzez wdrażanie oceniania kształtującego oraz uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wszystkich uczniów.

Ad 1. Podjęcie działań reintegracyjnych i promujących zdrowie psychiczne skierowane do uczniów i rodziców oraz kadry pedagogicznej po powrocie do szkół i placówek po okresie kształcenia zdalnego.

Zadania	Formy realizacji	Data, osoby odpowiedzialne
Działania reintegrujące, rozwijanie relacji interpersonalnych	Dni Integracji	Wrzesień 2021 r., cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Wycieczki klasowe, wyjścia terenowe	Według harmonogramu Wychowawcy, nauczyciele
	Wprowadzenie „kwadransów z wychowawcą”	Cały rok szkolny Wychowawcy
	Podjmowanie działań integrujących zespół klasowy	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
	Zajęcia integrujące prowadzone przez psychologa/pedagoga	Według potrzeb Psycholog, pedagog
	Dzień Chłopca	30.09.2021 r. Wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski
	„Dzień Hobby – nasze pasje”	14.10.2021 r. Marzena Nowak, Anita Marlewska, Marta Czajkowska-Przymusińska
	„Dzień Filmu”	29.10.2021 r. Justyna Wielgus, Anna Kawalec
	Szkolne Andrzejki	30.11.2021 r. Samorząd Uczniowski, wychowawcy kl. I-III
	Spotkania przy choince – szkolne Jasełka	22.12.2021 r. Wychowawcy klas
	Balik karnawałowy	10-13.01.2022 r. Marta Kapuścińska
Szkolne Walentynki	14.02.2022 r. Samorząd Uczniowski	

	Dzień Kobiet	08.02.2022 r. Samorząd Uczniowski
	Dzień Dziecka – Festiwal Talentów	01.06.2022 r. Paula Wszelaka, Karolina Kuxniewska, Marta Kapuścińska, Anna Konieczna, Marlena Wobszal
	Bal dla klas VIII	10.06.2022 r. Wychowawcy kl. VIII z rodzicami
Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, potrzeb edukacyjnych oraz trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej	Diagnozy: czynników ryzyka i czynników chroniących, zainteresowań i potrzeb uczniów	Wrzesień 2021 r. Zespół psychologiczno-pedagogiczny, wychowawcy
	Wywiady z uczniami, rodzicami, nauczycielami	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog
	Obserwacja uczniów	
Działania promujące zdrowie psychiczne skierowane	Warsztaty związane z promocją zdrowia psychicznego dla uczniów	14.10.2021 r. Pedagog, psycholog szkolny, wychowawcy
	Porady i konsultacje dla rodziców	Cały rok szkolny Pedagog i psycholog szkolny
	Porady i konsultacje dla kadry pedagogicznej	Cały rok szkolny Pedagog i psycholog szkolny
Objęcie pomocą uczniów z trudnościami psychofizycznymi oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Cały rok szkolny Nauczyciele, pedagog, psycholog
	Indywidualne rozmowy z uczniami	Cały rok szkolny Wychowawcy, pedagog, psycholog

Ad 2. Zapobieganie negatywnym skutkom obecności uczniów w świecie wirtualnym poprzez kształtowanie postaw odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie oraz promowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego, rozwijania pasji i zainteresowań.

Zadania	Formy realizacji	Data, osoby odpowiedzialne
Kształtowanie postaw odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z zasobów dostępnych w sieci	„Tydzień bezpieczeństwa w sieci”	14-18.02.2021 r. Paula Wszelaka, Karolina Kuźniewska, Marta Kamińska, Ilona Dembińska-Wilk
	Lekcje tematyczne o bezpieczeństwie w sieci – przede wszystkim informatyka oraz godzina wychowawcza	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego „Spójrz Inaczej”	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Realizacja projektu: Asy Internetu	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Wykorzystanie TIK- u na lekcjach – jako źródło wiedzy oraz sprawne narzędzie służące realizacji podstawy programowej	Cały rok szkolny Nauczyciele przedmiotów
Zapobieganie uzależnieniu od gier komputerowych, promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Pogadanki – lekcje informatyki, lekcje wychowawcze (sposoby spędzania czasu wolnego)	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
	Diagnozowanie potrzeb i zainteresowań uczniów, związanych z organizowaniem czasu wolnego	Wrzesień 2021 r. Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Promowanie czytelnictwa: lekcje biblioteczne, spotkania z autorami książek, współpraca z bibliotekami, konkursy czytelnicze	Cały rok szkolny Bibliotekarki

	Wprowadzenie zasad korzystania z telefonów komórkowych w szkole	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Organizowanie konkursów, zawodów sportowych, wycieczek szkolnych oraz zajęć pozalekcyjnych jako alternatywnej formy spędzania czasu	Cały rok szkolny, według harmonogramu Wychowawcy, nauczyciele
Uświadamianie rodziców w kwestii zagrożeń płynących z nadmiernego korzystania z zasobów sieci	Spotkanie z rodzicami informujące o potrzebie stosowania kontroli rodzicielskiej podczas korzystania dzieci z Internetu, komputera, gier, a także ograniczania czasu przeznaczonego na w/w aktywności	Cały rok szkolny Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Rozmowy z rodzicami na temat właściwej organizacji czasu wolnego	

Ad 3. Kształtowanie tolerancji, akceptacji i empatii dla różnych postaw, przekonań, cech fizycznych i osobowości. Kształtowanie postaw i wartości prospołecznych, wolontariackich, obywatelskich. Budowanie umiejętności rozpoznawania i panowania nad emocjami oraz rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy.

Zadania	Formy realizacji	Data, osoby odpowiedzialne
Kształtowanie wśród uczniów postaw sprzyjających ich rozwojowi indywidualnemu i społecznemu takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości szacunek dla innych ludzi i kultura osobista	Lekcje przedmiotowe – pokazywanie przykładów postawy szacunku dla siebie i innych w literaturze, historii, nauce	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Dzień Praw Dziecka	23.11.2021 r. Anna Konieczna, Ewa Skweres
Kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, postawy szacunku dla innych kultur i	Pogadanki i zajęcia tematyczne – lekcje historii, WOSu, j. polskiego, geografii, języków obcych, muzyki, plastyki, godziny	Cały rok szkolny Nauczyciele przedmiotów

tradycji oraz umiejętności zapobiegania dyskryminacji	wychowawcze	
	Dzień Komisji Edukacji Narodowej	14.09.2021 r. Samorząd Uczniowski
	Wspomnienie Jana Pawła II	20.09.2021 r.
	Obchody Święta Niepodległości – gry terenowe	10.11.2021 r. Paula Wszelaka, Grzegorz Michalik, Dawid Sworowski
	Dni Językowe	2-3.11.2021 r. Nauczyciele języków obcych
	Wspomnienie Powstania Wielkopolskiego	22.12.2021 r. Jarosław Weber
	Dzień Żołnierzy Wyklętych	01.03.2021 r. Małgorzata Tomczak
	Dzień Patrona	10.03.2021 r. Anita Marlewska, Arleta Szulc, Joanna Witek, Lidia Zielińska
	Dzień Samorządności – Dzień Wiosnaka z Czerwonaka	21.03.2021 r. Samorząd Uczniowski
	Konkurs piosenki polskiej	21.04.2021 r. Arleta Szulc, Marlena Wobszal
Apel z okazji 3-go Maja	29.04.2021 r. Marta Kamińska, Arleta Szulc, Zbigniew Głos	
Propagowanie postawy tolerancji, otwartości i akceptacji, kształtowanie kompetencji emocjonalno-społecznych	Działania podejmowane w ramach Szkolnego Koła Wolontariatu.	Cały rok szkolny, według harmonogramu, Anna Konieczna
	Międzynarodowy Dnia Wolontariatu	01.12.2021 r. Anna Konieczna
	Zajęcia tematyczne na godzinach	Zgodnie z harmonogramem, wychowawcy

	wychowawczych	
Przeciwdziałanie dyskryminacji, ksenofobii i rasizmowi	Realizacja podstawy programowej w tym zakresie	Cały rok szkolny Nauczyciele
	Przedstawienia teatralne Szkolnego Koła Teatralnego	Zgodnie z harmonogramem Koła Teatralnego, Małgorzata Tomczak
	Realizacja elementów programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”, „Myślę pozytywnie”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele

Ad 4. Kreowanie szacunku do zasobów przyrody, dbania o Nasze otoczenie.

Zadania	Formy realizacji	Data, osoby odpowiedzialne
Poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony przyrody	Lekcje tematyczne: przyroda, biologia, geografia, godziny wychowawcze – tematyka ekologiczna	Cały rok szkolny Nauczyciele przedmiotów
Organizowanie akcji i wydarzeń promujących dbanie o środowisko i przyrodę	Światowy Dzień Zwierząt	05.10.2021 r. Marta Kapuścińska, Marlena Wobszal, Karolina Borowiak
	Dni Ekologii – Sprzątanie Świata połączone z Happeningiem Ekologicznym	20-22.04.2021 r. Krystyna Matyjasik, Anita Marlewska, Elżbieta Musielska, Ewa Skweres
	Udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach o tematyce ekologicznej	Według harmonogramu Wychowawcy, nauczyciele
	Opieka nad koniem Ułanem	Cały rok szkolny Małgorzata Skrzypczak

Wdrażanie do współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego	Zwracanie uwagi na odpowiednie segregowanie śmieci	Cały rok szkolny Nauczyciele
	Angażowanie uczniów do porządkowania swojego stanowiska pracy oraz otoczenia wokół siebie.	
	Realizacja programu ESA (Edukacyjna Sieć Antysmogowa) - działania skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli	Cały rok szkolny Elżbieta Musielska, Aneta Bruk

Ad 5. Promowanie zdrowego stylu życia: zapobieganie uzależnieniom, organizowanie większej ilości zajęć w terenie oraz zajęć na powietrzu, organizacja zajęć z zakresu zdrowego odżywiania.

Zadania	Formy realizacji	Data, osoby odpowiedzialne
Podjęcie działań o charakterze wychowawczym, edukacyjnym, informacyjnym i profilaktycznym w celu przeciwdziałania stosowania substancji psychoaktywnych	Wykonanie diagnoz w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych	Wrzesień 2021 r. Zespół psychologiczno-pedagogiczny
	Warsztaty profilaktyczne dla kl. IV-VIII	I pół. 2021/22, specjaliści
	Pogadanki i zajęcia tematyczne	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
	Zajęcia tematyczne na godzinach wychowawczych	Zgodnie z harmonogramem, wychowawcy
Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu	Dni Zdrowia	5-6.04.2021 r. Marta Kamińska, Karolina Kuźniewska,

życia		Donata Olszewska, Beata Janas
	Dzień Sportu	20.06.2021 r. Michał Szymaś, Karol Pabisiak
	Lekcje przedmiotowe (głównie biologia, przyroda, wychowanie fizyczne, geografia, języki obce), lekcje wychowawcze, zajęcia w świetlicy	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
	Realizacja w klasach I-V Programu dla szkół: Warzywa i owoce w szkole oraz Mleko w szkole	Cały rok szkolny Wychowawcy kl. 1-3
	Spotkania z pielęgniarką szkolną	Zgodnie z harmonogramem Monika Kowalewska
	Realizacja zadań w ramach Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Czerniaka	Zgodnie z harmonogramem Elżbieta Musielska
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem	Określenie indywidualnych stylów uczenia się młodzieży	Wrzesień – listopad 2021 r. Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
	Wdrażanie na lekcjach przedmiotowych strategii efektywnego uczenia się	Cały rok szkolny Nauczyciele
	Treści przekazywane w programach edukacyjno-terapeutycznych: „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Spójrz inaczej”, „Przyjaciele Zippiego”	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Zajęcia tematyczne na godzinach wychowawczych	Zgodnie z harmonogramem Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Indywidualne spotkania i konsultacje dla	Na bieżąco, według potrzeb

	uczniów i rodziców	Pedagog, psycholog
Organizacja lekcji w formie zajęć w terenie oraz zajęć na powietrzu	Utrzymanie dotychczasowego poziomu lekcji wychowania fizycznego i pozalekcyjnych zajęć sportowych na powietrzu.	Cały rok szkolny Nauczyciele
	Gry i zabawy integracyjne w terenie - godziny wychowawcze.	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Prowadzenie zajęć przedmiotowych w terenie np. podchody – zadania w języku obcym, zajęcia z leśnikiem na Dziewiczej Górze.	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Organizowanie zajęć świetlicowych na świeżym powietrzu (rytmika, zabawy z chustą Klanzy).	Cały rok szkolny Nauczyciele świetlicy
	Rajd Familijny z okazji Dnia Dziecka	04.06.2021 r. Tatiana Kędziora
Prowadzenie zajęć usprawniających rozwój fizyczny	Prowadzenie zajęć z gimnastyki korekcyjnej	Cały rok szkolny Nauczyciele wychowania fizycznego
	Realizacja zajęć wychowania fizycznego na basenie	
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych w ramach działalności UKS- u (piłka siatkowa) oraz z piłki nożnej i piłki ręcznej	

Ad 6. Tworzenie bezpiecznych warunków na terenie szkoły i w drodze do i ze szkoły, w tym poprzez respektowanie norm społecznych, przestrzeganie obostrzeń i zasad związanych z pandemią COVID –19.

Zadania	Formy realizacji	Data, osoby odpowiedzialne
Działania przeciwdziałające COVID-19	Promocja szczepień poprzez dostarczanie rzetelnej informacji o powszechnych szczepieniach, umożliwienie deklarowania i ułatwienie dostępu do szczepień	Wrzesień 2021 r., cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Przedstawienie i systematyczne przypominanie o zasadach funkcjonowania w szkole w czasie pandemii COVID-19 w związku z wytycznymi MZMEiN i GIS	
Dbanie o bezpieczeństwo na terenie szkoły	Monitoring	Cały rok szkolny Nauczyciele
	Sumienne pełnienie dyżurów	
	Reagowanie na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu uczniów, zwracanie uwagi, indywidualne rozmowy z uczniami na temat ich zachowania na terenie szkoły.	
	Tematyczne lekcje wychowawcze, ”kwadrans z wychowawcą”	Cały rok szkolny Wychowawcy
Uświadamianie uczniom zagrożeń płynących z nieodpowiedniego poruszania się po jezdniach/chodnikach.	Tematyczne lekcje wychowawcze	Cały rok szkolny Wychowawcy
	Spotkanie z policją kl. I-III	Wrzesień 2021 r. Krystyna Matyjasik
Promowanie różnych form aktywności	Organizacja atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych: koła zainteresowań, zajęcia	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele

pozalekcyjnych i spędzania czasu wolnego	rozwijające, Uczniowski Klub Sportowy	
	Rozmowy z rodzicami na temat właściwej organizacji czasu wolnego	
Profilaktyka zachowań bezpiecznych i prozdrowotnych	Tematyczne zajęcia na temat bezpieczeństwa podczas odpoczynku zimowego i letniego (pogadanki, prezentacje)	Przed dłuższymi przerwami świątecznymi, feriami, wakacjami Wychowawcy
	Akcje profilaktyczne – zapobieganie nałogom (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, dopalacze)	Cały rok szkolny Współpraca z instytucjami zewnętrznymi (policja, GOPS)
	Radzenie sobie w trudnych sytuacjach – zajęcia psychoedukacyjne	Według potrzeb Wychowawcy, pedagog, psycholog
Stosowanie obowiązujących w szkole Procedur bezpieczeństwa	Zapoznanie uczniów z procedurami bezpieczeństwa i regulaminami szkolnymi, regulującymi zachowania na lekcjach, przerwach i w pomieszczeniach innych niż klasa np. biblioteka szkolna, sala sportowa	Wrzesień 2021 r. Wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarka
	Zapoznanie uczniów z procedurami bezpieczeństwa podczas wycieczek szkolnych, w miejscach gdzie obowiązują wewnętrzne procedury	Według potrzeb Wychowawcy, nauczyciele

Ad. 7 Wzmacnianie samooceny uczniów oraz praca nad zwiększeniem motywacji do nauki poprzez wdrażanie oceniania kształtującego oraz uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wszystkich uczniów.

Zadania	Formy realizacji	Data, osoby odpowiedzialne
Zapoznanie z wymaganiami edukacyjnymi oraz sposobami sprawdzania osiągnięć	Lekcje przedmiotowe, lekcje wychowawcze	Cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
Indywidualizacja pracy z uczniem	Diagnoza stylów uczenia się – stosowanie wyników diagnozy przez wszystkich nauczycieli	Wrzesień, cały rok szkolny Wychowawcy, nauczyciele
	Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów, zgodnie z wcześniejszą diagnozą Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Rady Pedagogicznej	Cały rok szkolny Nauczyciele
	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Według harmonogramu Nauczyciele, zespół psychologiczno-pedagogiczny
	Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.	Cały rok szkolny Nauczyciele
Stosowanie oceniania kształtującego	Zapoznanie uczniów w celami lekcji	Cały rok szkolny Nauczyciele
	Bieżące ustalanie NaCoBeZu (na co będę zwracać uwagę)	
	Udzielanie uczniom informacji zwrotnej (co zrobił dobrze, a co musi jeszcze poprawić i nad czym powinien popracować)	
	Praca z rodzicami jako świadomymi uczestnikami oceniania kształtującego	
	Stosowanie pytań kluczowych	
	Wprowadzenie samooceny uczniowskiej	

	Stosowanie odpowiednich technik zadawania pytań (pytania otwarte, uczenie się na błędach, praca w parach)	
	Stosowanie techniki niepodnoszenia rąk, wprowadzenie samooceny oraz oceny koleżeńskiej	
Stosowanie aktywnych metod nauczania.	Stosowanie podczas lekcji zróżnicowanych, aktywnych metod uczenia się: - analiza procesu podejmowania decyzji przy pomocy drzewa decyzyjnego, - burza mózgów, - dyskusja punktowana, - debata, - gry dydaktyczne, - elementy dramy, - metaplan, - stymulacje, - studium przypadku	Cały rok szkolny Nauczyciele
Zachęcanie do poszerzania wiedzy i umiejętności poprzez czytelnictwo	Lekcje biblioteczne, rozmowy z uczniami korzystającymi z biblioteki, konkursy organizowane przez bibliotekę szkolną, zgodnie z harmonogramem, np. „Minutki na czytanie”, „Duży czyta Małemu”, „Bajkoterapia”	Cały rok szkolny Małgorzata Skrzypczak
	Dzień Książki	23.04.2022 r. Anita Marlewska, Aneta Bruk
Zachęcanie do poszerzania wiedzy i umiejętności, poprzez konkursy i olimpiady literackie oraz przedmiotowe	Udział uczniów w konkursach organizowanych na terenie szkoły (zgodnie z harmonogramem)	Cały rok szkolny Wyznaczeni nauczyciele
	Udział uczniów w wojewódzkich konkursach przedmiotowych	Zgodnie z harmonogramem konkursów Nauczyciele
Włączanie uczniów w planowanie i realizację	Budowanie przez uczniów scenariuszy lekcji	Termin do ustalenia

tematów lekcji, również wychowawczych.	Pokazywanie przez uczniów na lekcjach wychowawczych indywidualnych uzdolnień, zainteresowań, trudności	Uczniowie pod opieką wychowawców
Realizacja zadań z doradztwa zawodowego.	Zajęcia prowadzone przez nauczyciela doradztwa zawodowego: testy diagnozujące zdolności, zainteresowania, predyspozycje zawodowe	Cały rok szkolny Marta Kamińska

Szkoła wypełniając swoje zadania współpracuje m.in. z:

- jednostkami samorządu terytorialnego,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
- placówkami doskonalenia nauczycieli,
- podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- z wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi,
- policją,
- sądem,
- Centrum Profilaktyki i Terapii,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

VII. OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Podwyższanie wyników w nauce i wzrost frekwencji na zajęciach szkolnych.
2. Umiejętność dokonywania właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych.
3. Świadomy udział uczniów w różnych formach spędzania czasu wolnego.
4. Rozwijanie u uczniów pasji i zainteresowań, współpracy w zespole, wrażliwości na potrzeby innych.
5. Wzrost bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz w drodze do i ze szkoły.
6. Zapewnienie pomocy potrzebującym uczniom i ich rodzicom.
7. Lepsze relacje między uczniami-nauczycielami-rodzicami.
8. Większa świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, środków psychoaktywnych i Internetu.
9. Zwrócenie większej uwagi uczniów na dbałość o swoje zdrowie i podejmowanie środków zaradczych w sytuacji zagrożenia.
10. Większa dbałość o środowisko naturalne i jego zasoby.

VIII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY:

1. Cel główny ewaluacji:

Podniesienie efektywności pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

2. Cele szczegółowe ewaluacji:

Uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego.

Poznanie ewentualnych trudności i niedociągnięć, które pojawią się w trakcie realizacji programu.

Dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu.

3. Obiekt ewaluacji:

Funkcjonowanie programu wychowawczo-profilaktycznego w środowisku szkolnym.

4. Kryteria ewaluacji:

Zgodność efektów programu z założonymi celami.

5. Zgodność z obowiązującymi przepisami.

5. Pytania kluczowe:

Które przepisy prawa oświatowego uwzględnia program wychowawczo-profilaktyczny?

Jaki jest stopień znajomości szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego wśród uczniów, nauczycieli i rodziców?

W jaki sposób przebiega realizacja celów i zadań szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego?

Jak oceniają przydatność i skuteczność realizowanych zadań szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego uczniowie i nauczyciele?

W jaki sposób szkolny program wychowawczo-profilaktyczny wpływa na rozwój ucznia, jego funkcjonowanie w środowisku szkolnym i pozaszkolnym?

6. Metody zdobywania informacji:

Analiza dokumentacji szkolnej (dzienników lekcyjnych, kartotek uczniów – oceny, uwagi, pochwały).

Badania kwestionariuszowe – ankieta i jej analiza.

Wywiad z wybranymi osobami.

Obserwacja.

7. Próba

Wybrani losowo nauczyciele, rodzice, uczniowie.

Pola ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- badanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole,
- badanie postaw prozdrowotnych (szczególnie uzależnienia),
- badanie przestrzegania praw dziecka przez dorosłych w szkole,
- klimat panujący w szkole (relacje),
- frekwencje uczniów,
- badanie zachowań bezinteresownych, gotowości do udzielania pomocy,
- badanie zachowań w sytuacji zagrożenia,
- ocena samorządności i demokratyzacji w szkole,
- ocena stwarzanych przez szkołę warunków pracy i wypoczynku,
- badanie uzdolnień i aspiracji edukacyjnych dzieci,
- autorytety w szkole (nauczyciel jako autorytet),
- badanie znajomości wśród uczniów praw i obowiązków,
- umiejętności samooceny uczniów,
- umiejętności interpersonalne uczniów,
- poziom agresji w szkole, itp.